

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

23 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședința, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 mai 2018, în cauza penală privindu-l pe

Condruc Nicolae XXX, născut la XXX, originar și domiciliat în XXX, sat.XXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 16.11.2017 – 02.03.2018 (prima instanță);
2. 30.03.2018 – 16.05.2018 (instanța de apel);
3. 19.07.2018 – 23.10.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 02 martie 2018, cauza fiind examinată în procedură simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Condruc Nicolae a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de 140 de ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Totodată prin sentință s-a dispus încetarea procesului penal în privința lui Nagavciuc Valerii în legătură cu împăcarea părților.

A fost respins demersul procurorului cu privire la confiscarea specială, cât și încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 150 lei.

Prin sentință s-a soluționat și chestiunea cu privire la corpurile delictive.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Condruc Nicolae la 22 septembrie 2017 aproximativ la oara 19:00, prin înțelegere prealabilă cu XXX, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, au pătruns în vila ce îi aparține lui XXX situată la 13km pe traseul XXX, de unde au sustras un butoi din oțel inoxidabil

cu volumul de 500 litri, o butelie de gaz cu volumul de 5 litri, un cuier din lemn, o plită de fier pentru sobă, 6 scaune, o țevă metalică cu dimensiunile de 80 x1500 mm, o țevă de 150 mm x 2m, o pereche de foarfece pentru vie, bunurile fiind transportate cu un tractor la ferma ce îi aparține lui Condruș Nicolae, pricinuindu-i astfel părții-vătămate o daună materială considerabilă în sumă de 1500 lei.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului Condruș Nicolae în baza art. 186 alin. (2) lit. b) c) și d) Cod penal, - cu indicii calificativi „*Furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procurorul în XXX rl. XXX, Crișciuc Ion, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, în partea respingerii demersului acuzatorului de stat la aplicarea confiscării speciale a mijlocului de transport, tractorul de model T-16 seria XXX.

În argumentarea apelului procurorul a invocat că:

- conform art. 46 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova, bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni or contravenții, pot fi confiscate numai în condițiile legii;

- conform art. 106 alin. (1) Cod penal, confiscarea specială constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor (inclusiv a valorilor valutare) utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau rezultate din infracțiuni. În cazul în care bunurile utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau rezultate din infracțiuni nu mai există sau nu se găsesc, se confiscă contravaloarea acestora, alin. (2) lit. b) al aceluiași articol stabilește că folosite sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni, dacă sânt ale infractorului;

- instanța neîntemeiat nu a dat apreciere cerinței legale privitor la confiscarea specială a bunului utilizat la comiterea infracțiunii;

- urma a fi aplicat sechestrul asupra tractorului de model T-16 seria XXX, pentru asigurarea unei eventuale confiscări speciale a acestuia, dar nu în scopul reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune.

3. Prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Bălți din 16 mai 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat, sentința fiind menținută fără modificări.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, prin fapta comisă inculpatul nu a cauzat careva prejudiciu statului, ținând cont de situația financiară a inculpatului prima instanță corect a aplicat față de acesta pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Instanța de apel a specificat faptul că, confiscarea în speța dată nu este o recompensă a prejudiciului statului, dar este o măsură de siguranță și de pedepsire a

inculpatului pentru comiterea infracțiunii încriminate (*cauza CEDO Bendenoun vs France din 24.02.1994*).

Instanța de apel a făcut referire în decizia sa și la rațiunile CEDO în această privință care stipulează că pentru a recunoaște intervenția proporțională, ea trebuie să coincidă cu gravitatea încălcării în cauză, ci nu cu gravitatea a altor posibile infracțiuni, cum a invocat acuzatorul de stat, astfel instanța de apel a concluzionat că confiscarea tractorului nu este proporțională cu gravitatea faptei comise, în situația în care statul nu a fost prejudiciat, iar persoana pătimită a fost despăgubită.

Totodată instanța de apel a invocat și prevederile art. 1 Protocolului 1 al CEDO care prevede că „ *orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietate decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional*”.

Instanța de apel a concis că la caz confiscarea specială a tractorului solicitate de procuror nu este necesară într-o societate democratică, și nu este proporțională circumstanțelor cauzei, mai ales că prin pretinsa infracțiune nu s-a cauzat prejudiciul statului sau societății, inculpatului fiindu-i stabilită o pedeapsă prevăzută de lege, iar partea- vătămată nu a avut careva pretenții la inculpat.

În concluzie, instanța de apel a menționat că de către prima instanță corect a fost respinsă cererea procurorului referitor la confiscarea specială a tractorului de model T-16 seria XXX, ce îi aparține inculpatului Condruș Nicolae, dispunând restituirea tractorului proprietarului.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, care indică temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea integrală a deciziei, dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;
- potrivit prevederilor art. 106 Cod penal , confiscarea specială constă în trecerea forțată și gratuită în proprietatea statului a bunurilor indicate la alin. (2) al prezentului articol;

- sunt supuse confiscării speciale bunurile utilizate sau destinate pentru săvârșirea infracțiunii, astfel s-a constatat că la comiterea infracțiunii a fost utilizat tractorul de model T-16 cu numărul de înmatriculare XXX, care îi aparține lui Condruș Nicolae, și cu care au fost transportate bunurile sustrase;

- instanța de apel nu a apreciat la justa valoare argumentele descrise în apelul procurorului cu privire la aplicarea confiscării speciale prevăzute de art. 106 Cod penal.

5. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l admită, să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Reieșind din textul recursului declarat, Colegiul lărgit constată că recurentul critică decizia instanței de apel sub aspectul ne aplicării prevederilor art. 106 Cod penal în privința inculpatului, indicând drept temei de recurs pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de prima instanță și de apel în cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurent s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

Potrivit art. 106 alin. (1) Cod penal, „*confiscarea specială constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau rezultate din infracțiuni, dacă sunt ale infractorului*”.

În același context, instanța de recurs nu este de acord cu constatarea instanței de apel precum că în privința inculpatului în speța dată nu pot fi aplicate prevederile art. 106 alin. (1) Cod penal, referindu-se la practica CEDO care prevede proporționalitatea confiscării bunurilor cu gravitatea infracțiunii (*hotărârea CEDO, cauza Ismailov vs Federația Rusă din 06.11.2008*), fiindcă inculpatul Condruș Nicolae anterior a mai comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, în circumstanțele descrise în ordonanța procurorului din 26.12.2016 (f.d. 52).

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că, conform materialelor cauzei inculpatul Condruș Nicolae a fost recunoscut vinovat și condamnat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal și anume pentru sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, iar tractorul de model T-16 numărul de înmatriculare „XXX” a fost utilizat la săvârșirea infracțiunii în cauză și anume pentru transportarea bunurilor sustrase, iar respectivul mijloc de transport îi aparține inculpatului Condruș Nicolae cu drept de proprietate.

Urmează a fi reținut faptul că atât în cadrul urmăririi penale cât și la examinarea cauzei în primă instanță inculpatul Condruș Nicolae a recunoscut fapta încriminată, precum și faptul că bunurile sustrase au fost transportate cu tractorul de model T-16 seria „XXX”, ce îi aparține cu drept de proprietate (f.d. 38, f.d. 129).

Colegiul penal lărgit ține să menționeze faptul că prin confiscarea specială a bunurilor nu se acționează asupra unei stări periculoase a autorului, ci doar are ca scop luarea măsurilor de siguranță, prin necesitatea lipșirii făptuitorului de orice obiect, pe care l-ar putea folosi la săvârșirea unei infracțiuni în viitor.

La caz este incident și faptul că, la data de 26.12.2016, de către organul de urmărire penală a fost emisă ordonanța de încetare a urmăririi penale pornită în privința lui Condruș Nicolae, care prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal după semnele calificative „ *sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”, și anume că la data de 23.11.2016 în jurul orei 16:30 având scopul sustragerii de bunuri din avutul proprietarului, a pătruns pe teritoriul vilei ce aparține cet. XXX, care este amplasată pe teritoriul s. XXX, raionul XXX la 13km, de unde în mod tainic a sustras un butoi cu volumul de 5000 l de metal, încetarea survenind în temeiul art. 109 Cod penal, împăcarea părților (f.d. 52).

Toate aceste împrejurări, determină, Colegiul penal lărgit să conchidă asupra necesității admiterii recursului ordinar declarat de procuror, cu casarea deciziei în partea respingerii solicitării privind confiscarea specială a tractorului de model T-16, produs în anul 1988, numărul de înmatriculare „ XXX”, proprietatea lui Condruș Nicolae și dispunerea rejudecării cauzei în ordine de apel în această parte de către aceeași instanță în alt complet de judecată, constatându-se o eroare de drept care se încadrează în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, sub aspectul că instanța de apel nu sa pronunțat prin argumente pertinente asupra motivelor din apel cu referire la solicitarea confiscării tractorului care a fost utilizat la săvârșirea infracțiunii în speța dată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii asupra tuturor motivelor invocate de apelant în apel cu privire la aplicarea prevederilor art. 106 alin. (1) Cod penal, și ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată.

6. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 mai 2018, în cauza penală privindu-l pe **Condruc Nicolae XXX**, în partea respingerii solicitării procurorului privind confiscarea specială a tractorului de model T-16, produs în anul 1988, numărul de înmatriculare „XXX”, proprietatea lui Condruc Nicolae, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către Curtea de Apel Bălți în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată pe **22 noiembrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor